

POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
w GDAŃSKU

JEDNOSTKA SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Projekt 7 kwiecień 2014

Projekt PROW 2014-2020

PROW 2014-2020 realizować będzie wszystkie **priorytety UE** określone w projekcie rozporządzenia EFRROW tj:

1. Transfer wiedzy
2. Konkurencyjność sektora rolnego
3. Łańcuch żywnościowy i zarządzanie ryzykiem
4. Środowisko
5. Efektywne wykorzystanie zasobów
6. Rozwój lokalny

Cele przekrojowe: innowacje, środowisko, klimat

Zakres PROW 2014-2020

Działanie: Transfer wiedzy i działalność informacyjna

Poddziałanie: Szkolenia zawodowe i nabywanie umiejętności

Pomoc ma formę refundacji kosztów kwalifikowalnych operacji.

Koszty kwalifikowalne obejmują:

- ✓ koszty ściśle związane z organizacją i przeprowadzeniem działań szkoleniowych,
- ✓ koszty ogólne związane z realizacją operacji.

Beneficjenci

- ✓ jednostki naukowe i uczelnie;
- ✓ publiczne podmioty doradcze, tj. wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego, Centrum Doradztwa Rolniczego, izby rolnicze;
- ✓ lub organy administracji rządowej prowadzące szkoły rolnicze lub szkoły leśne,
- ✓ lub centra kształcenia ustawicznego, lub centra kształcenia praktycznego;
- ✓ podmioty prowadzące działalność szkoleniową.

Zakres PROW 2014-2020

Szkolenia będą dotyczyły zagadnień związanych przede wszystkim z:

- ✓ zarządzaniem,
- ✓ technologią i organizacją produkcji w gospodarstwie, w tym produkcji ekologicznej,
- ✓ bezpieczeństwem pracy,
- ✓ marketingiem,
- ✓ rachunkowością,
- ✓ ubezpieczeniami w gospodarstwie,
- ✓ korzystaniem z instrumentów finansowych,
- ✓ ochroną środowiska,
- ✓ wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK),
- ✓ spółdzielczością,
- ✓ tworzeniem i funkcjonowaniem grup producentów,
- ✓ skróceniem łańcucha żywnościowego.

Prowadzone są w szczególności w następujących formach:

kursy, szkolenia, warsztaty, demonstracje, krótkoterminowe wymiany, wyjazdy studyjne.

Zakres PROW 2014-2020

Kwoty i wielkość wsparcia

Poziom pomocy finansowej wynosi maksymalnie 100% kosztów kwalifikowalnych operacji.

Zakres PROW 2014-2020

Poddziałanie: Demonstracje i działania informacyjne

Inwestycje w projekty demonstracyjne służące promowaniu innowacji.

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę refundacji kosztów kwalifikowalnych operacji.

Koszty kwalifikowalne

- ✓ koszty przebudowy, modernizacji lub wyposażenia obiektów budowlanych;
- ✓ koszty zakupu lub leasingu zakończonego przeniesieniem prawa własności, nowych maszyn, urządzeń, wyposażenia, w tym oprogramowania komputerowego;
- ✓ koszty zakupu sprzętu, materiałów, usług, służących realizacji operacji.

Zakres PROW 2014-2020

**Poddziałanie: Udzielanie pomocy rolnikom lub właścicielom lasów
w korzystaniu z usług doradczych**

Świadczenie kompleksowej porady dla rolnika lub grupy rolników

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę refundacji kosztów kwalifikowalnych operacji.

Koszty kwalifikowalne

- ✓ koszty udzielenia porady (np. wynagrodzenia pracowników, podróże, materiały, koszty związane z miejscem, w którym udzielono porady);
- ✓ koszty związane z promocją i informacją.

Beneficjenci

- ✓ publiczne podmioty doradcze, tj. wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego, Centrum Doradztwa Rolniczego, izby rolnicze;
- ✓ prywatne podmioty doradcze.

Zakres PROW 2014-2020

Porady (usługa doradcza) dla rolników lub grupy rolników, w szczególności w zakresie:

- ✓ zobowiązań na szczeblu gospodarstwa rolnego wynikających z obowiązkowych wymogów dotyczących zarządzania lub norm dotyczących dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska;
- ✓ praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i środowiska, działań na szczeblu gospodarstwa rolnego przewidzianych w programach rozwoju obszarów wiejskich służących modernizacji gospodarstw rolnych, budowaniu konkurencyjności, integracji sektorowej, innowacji, zorientowaniu na rynek oraz promowaniu przedsiębiorczości;
- ✓ wymogów integrowanej ochrony roślin, w ramach wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów;
- ✓ norm higieny pracy lub norm bezpieczeństwa związanych z gospodarstwem rolnym;
- ✓ szczególnego doradztwa dla rolników rozpoczynających działalność po raz pierwszy.

Zakres PROW 2014-2020

Usługa doradcza może obejmować także inne kwestie, w szczególności związane z:

- ✓ ekonomicznymi, rolniczymi i środowiskowymi wynikami gospodarstwa rolnego (np. opracowanie biznesplanu, rentowność ekonomiczna, zarządzanie ryzykiem, strategie adaptacji do zmian klimatu i łagodzenia ich skutków, technologii produkcji),
- ✓ ekonomiką i zarządzaniem gospodarstwem,
- ✓ rozwojem krótkich łańcuchów dostaw,
- ✓ rolnictwem ekologicznym,
- ✓ aspektami zdrowotnymi chowu zwierząt.

Zakres PROW 2014-2020

Kwoty i wielkość wsparcia

Poziom pomocy finansowej wynosi maksymalnie 100% kosztów kwalifikowalnych operacji, jednak nie więcej niż:

- ✓ równowartość 1 500 euro za poradę – opracowanie i zrealizowanie 3-letniego programu doradczego dla rolnika / grupy rolników,
- ✓ równowartość 1 050 euro za poradę – opracowanie i zrealizowanie 2-letniego programu doradczego dla rolnika / grupy rolników.

Rolnik lub grupa rolników mogą skorzystać z porady maksymalnie dwa razy w okresie realizacji PROW 2014 - 2020.

Zakres PROW 2014-2020

Świadczenie kompleksowej porady dla właścicieli lasów

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę refundacji kosztów kwalifikowalnych operacji.

Koszty kwalifikowalne

- ✓ koszty udzielenia porady (np. wynagrodzenia pracowników, podróże, materiały, koszty związane z miejscem, w którym udzielono porady);
- ✓ koszty związane z promocją i informacją.

Beneficjenci

- ✓ publiczne podmioty doradcze, tj. wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego, Centrum Doradztwa Rolniczego, izby rolnicze;
- ✓ prywatne podmioty doradcze.

Zakres PROW 2014-2020

Świadczenia porady (usługi doradczej) dla właścicieli lasów, która obejmuje co najmniej odpowiednie obowiązki w ramach następujących obszarów:

- ✓ ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tj. wynikające z dyrektywy 92/43/EWG,
- ✓ ochrony dzikiego ptactwa, tj. wynikające z dyrektywy 2009/147/WE,
- ✓ ram działania Wspólnoty w dziedzinie polityki wodnej, tj. dyrektywa 2000/60/WE.

Usługa doradcza może obejmować także kwestie związane z efektywnością gospodarczą i środowiskową gospodarstwa leśnego.

Kwoty i wielkość wsparcia

Poziom pomocy finansowej wynosi maksymalnie 100% kosztów kwalifikowalnych, jednak nie więcej niż równowartość 500 euro za poradę - opracowanie i zrealizowanie programu doradczego dla właścicieli lasu

Właściciel lasu lub grupa właścicieli lasów mogą skorzystać z porady maksymalnie dwa razy w okresie realizacji PROW 2014 - 2020.

Zakres PROW 2014-2020

Działanie: Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych

Poddziałanie: Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę refundacji, w okresie 3 lat od przystąpienia do systemu jakości.

Koszty kwalifikowalne

Obejmują koszty poniesione przy przystępowaniu do systemu jakości i roczną składkę za udział w tym systemie. Do kosztów kwalifikowalnych zaliczane są wydatki dotyczące kontroli zgodności z wymaganiami systemu.

Beneficjenci

Rolnik aktywny zawodowo.

Zakres PROW 2014-2020

Kwoty i wielkość wsparcia

Do równowartości 2 000 euro na gospodarstwo rocznie.

Kwoty możliwe do refundacji w ramach poszczególnych systemów jakości zostaną określone w przepisach krajowych.

Zakres PROW 2014-2020

Poddziałanie: Wsparcie na przeprowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych - Zwiększenie rozpoznawalności produktów objętych systemami jakości.

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę refundacji kosztów kwalifikowalnych operacji.

Koszty kwalifikowalne

Koszty poniesione w celu przeprowadzenia działań promocyjnych.

Rodzaje kosztów określone zostaną w przepisach krajowych.

Beneficjenci

Podmiot utworzony przez co najmniej dwóch producentów, wytwarzających produkty rolne lub środki spożywcze w ramach systemów jakości, zwany „zespołem promocyjnym”.

Kwoty i wielkość wsparcia

70% kosztów kwalifikowalnych.

Podstawy prawne dotyczące funkcjonowania krajowych systemów jakości żywności:

- ✓ Integrowana produkcja roślin (IP) w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. poz. 455);
- ✓ System Jakość Tradycja uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 czerwca 2007 r.;
- ✓ System jakości QMP uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 października 2008 r.;
- ✓ System jakości QAFP uznany za krajowy system jakości żywności w zakresie mięsa wieprzowego i drobiowego na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 grudnia 2009 r. oraz z dnia 13 stycznia 2011 r.;
- ✓ System jakości QAFP uznany za krajowy system jakości żywności w zakresie produkcji wędlin na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 stycznia 2012 r.;
- ✓ System jakości PQS uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 grudnia 2009 r.

Zakres PROW 2014-2020

Działanie: Inwestycje w środki trwałe

Pomoc na inwestycje w gospodarstwach rolnych (Modernizacja gospodarstw rolnych)

Pomoc jest udzielana na materialne lub niematerialne inwestycje poprawiające ogólne wyniki gospodarstw rolnych prowadzących zarobkową działalność rolniczą.

Przez prowadzenie działalności w celach zarobkowych rozumie się prowadzenie działalności, której podstawowym celem jest osiągnięcie dochodu. Prowadzenie działalności w celach naukowo-badawczych nie stanowi prowadzenia działalności w celach zarobkowych.

Poprawa ogólnych wyników gospodarstwa rolnego może dotyczyć:

- poprawy efektywności korzystania z zasobów wodnych w

Zakres PROW 2014-2020

Poprawa ogólnych wyników gospodarstwa rolnego może dotyczyć:

- ✓ poprawy efektywności korzystania z zasobów wodnych w gospodarstwie,
- ✓ poprawy efektywności wykorzystania energii w gospodarstwie,
- ✓ zwiększenia wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwie,
- ✓ redukcji emisji gazów cieplarnianych i amoniaku z rolnictwa w gospodarstwie,

Zakres PROW 2014-2020

Celem działania jest zwiększenie rentowności i konkurencyjności gospodarstw w następujących obszarach:

- ✓ rozwój produkcji roślin,
- ✓ rozwój produkcji mleka krowiego,
- ✓ rozwój produkcji bydła mięsnego,
- ✓ operacje związane z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji,
- ✓ zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu.

Nabory wniosków o przyznanie pomocy będą ogłaszane w ramach powyższych obszarów.

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę refundacji części kosztów kwalifikowalnych operacji.

Zakres PROW 2014-2020

Koszty kwalifikowalne:

- ✓ koszty budowy lub modernizacji budynków lub budowli;
- ✓ koszty zakupu (w tym również instalacji) lub leasingu zakończonego przeniesieniem prawa własności nowych maszyn i wyposażenia do wartości rynkowej majątku;
- ✓ koszty zakupu (w tym również instalacji) lub budowy elementów infrastruktury technicznej;
- ✓ koszty ogólne związane z wydatkami, o których mowa w ww. punktach, takie jak koszty przygotowania dokumentacji technicznej operacji, sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego, czy koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi, opłaty za konsultacje, opłaty za doradztwo na temat zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego, w tym studia wykonalności;
- ✓ koszty zakładania sadów i plantacji krzewów owocowych owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat;
- ✓ koszty zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego i zakupu patentów, licencji, praw autorskich, znaków towarowych

Nie ma możliwości wsparcia zakupu zwierząt oraz prostych inwestycji odtworzeniowych.

Zakres PROW 2014-2020

Beneficjenci:

- ✓ Rolnik prowadzący działalność rolniczą w celach zarobkowych lub grupa takich rolników.

W przypadku rolnika będącego jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, o pomoc może ubiegać się jedynie spółka osobowa.

O pomoc może ubiegać się rolnik:

- ✓ który prowadzi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność rolniczą.
- ✓ pomoc dotyczy gospodarstw prowadzących zarobkową działalność rolniczą w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym również produkcji materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego lub reprodukcyjnego, produkcji warzywniczej, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sadownictwa, hodowli i produkcji materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych lub produkcji zwierzęcej typu przemysłowego fermowego, z wyłączeniem chowu i hodowli ryb.

Zakres PROW 2014-2020

O pomoc może ubiegać się rolnik:

- ✓ posiadający gospodarstwo rolne o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha lecz nie więcej niż 300 ha, lub posiadający nieruchomość służącą do prowadzenia produkcji w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników i
- ✓ kierujący tym gospodarstwem.

Wielkość ekonomiczna gospodarstwa uprawnionego do otrzymania pomocy stanowi co najmniej równowartość 6 tys. euro i nie jest większa niż 250 tys. euro. Od powyższej zasady przewiduje się wyjątek dla inwestycji dotyczących rozwoju produkcji mleka krowiego. W przypadku takich inwestycji pomoc może być przyznana, jeżeli w gospodarstwie jest utrzymywane co najmniej 25 krów albo utrzymywane jest minimum 15 krów i w wyniku realizacji operacji do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną osiągnięty zostanie próg co najmniej 25 krów oraz wielkość ekonomiczna gospodarstwa uprawnionego do otrzymania pomocy nie jest większa niż 250 tys. euro.

Zakres PROW 2014-2020

- młody rolnik – produkcja mleka - pomoc może być przyznana nawet jeżeli w gospodarstwie nie są utrzymywane krowy albo utrzymywanych jest mniej niż 15 krów. W takim przypadku wielkość ekonomiczna gospodarstwa stanowi co najmniej równowartość 6 tys. euro, a w wyniku realizacji operacji do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną zostanie osiągnięty próg co najmniej 25 krów.

Grupa rolników - warunek posiadania gospodarstwa powinien być spełniony przez każdego z rolników tworzących grupę, jednakże dopuszcza się, aby gospodarstwo nie miało wymaganej minimalnej wielkości ekonomicznej, jeżeli:

- ✓ w wyniku realizacji operacji taką wielkość osiągnie,
- ✓ suma wielkości ekonomicznej gospodarstw rolników tworzących grupę wynosi minimum 15 tys. euro.

Żadne z gospodarstw rolników tworzących grupę nie może mieć większej, niż wskazana powyżej, maksymalnej wielkości ekonomicznej lub wielkości powierzchni.

Zakres PROW 2014-2020

Podział gospodarstwa lub produkcji, który będzie miał związek z dążeniem do obejścia ww. warunków, zostanie potraktowany jako **stworzenie sztucznych warunków w celu uzyskania pomocy**.

W przypadku beneficjenta, który posiada więcej niż jedno gospodarstwo, warunki kwalifikowalności takie jak: wielkość ekonomiczna, liczba krów oraz wymagana maksymalna powierzchnia są ustalone przez sumowanie wielkości ekonomicznej, krów i powierzchni gospodarstw.

Nie przewiduje się wsparcia gospodarstw w zakresie chowu drobiu, chyba że produkcja jest ekologiczna albo operacja będzie polegała na zmianie sposobu chowu z konwencjonalnego na ekologiczny.

W przypadku beneficjentów, którzy w ramach PROW 2007 – 2013 zakupili: ciągniki, kombajny, kosiarki, siewniki, agregaty uprawowe, pługi, opryskiwacze, rozsiewacze nawozów, rozrzutniki nawozów mineralnych, wozy asenizacyjne, ładowacze, przyczepy, ładowarki teleskopowe, wózki widłowe oraz inne maszyny, za niekwalifikowalny uznaje zakup rzeczy tego samego rodzaju, jak rzecz dofinansowana w ramach PROW 2007 - 2013.

Zakres PROW 2014-2020

Beneficjenci:

- ✓ Rolnik prowadzący działalność rolniczą w celach zarobkowych lub grupa takich rolników.

O pomoc może ubiegać się rolnik:

- ✓ który prowadzi na terytorium RP działalność rolniczą,
- ✓ pomoc dotyczy gospodarstw prowadzących zarobkową działalność rolniczą w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym również produkcji materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego lub reprodukcyjnego, produkcji warzywniczej, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sadownictwa, hodowli i produkcji materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych lub produkcji zwierzęcej typu przemysłowego fermowego, z wyłączeniem chowu i hodowli ryb.

Zakres PROW 2014-2020

O pomoc może ubiegać się rolnik:

- ✓ posiadający gospodarstwo rolne o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha lecz nie więcej niż 300 ha, lub posiadający nieruchomość służącą do prowadzenia produkcji w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników i
- ✓ kierujący tym gospodarstwem.

Wielkość ekonomiczna gospodarstwa uprawnionego do otrzymania pomocy stanowi co najmniej równowartość 6 tys. euro i nie jest większa niż 250 tys. euro. Od powyższej zasady przewiduje się wyjątek dla inwestycji dotyczących rozwoju produkcji mleka krowiego. W przypadku takich inwestycji pomoc może być przyznana, jeżeli w gospodarstwie jest utrzymywane co najmniej 25 krów albo utrzymywane jest minimum 15 krów i w wyniku realizacji operacji do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną osiągnięty zostanie próg co najmniej 25 krów oraz wielkość ekonomiczna gospodarstwa uprawnionego do otrzymania pomocy nie jest większa niż 250 tys. euro.

Zakres PROW 2014-2020

- młody rolnik – produkcja mleka - pomoc może być przyznana nawet jeżeli w gospodarstwie nie są utrzymywane krowy albo utrzymywanych jest mniej niż 15 krów. W takim przypadku wielkość ekonomiczna gospodarstwa stanowi co najmniej równowartość 6 tys. euro, a w wyniku realizacji operacji do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną zostanie osiągnięty próg co najmniej 25 krów.

Grupa rolników - warunek posiadania gospodarstwa powinien być spełniony przez każdego z rolników tworzących grupę, jednakże dopuszcza się, aby gospodarstwo nie miało wymaganej minimalnej wielkości ekonomicznej, jeżeli:

- ✓ w wyniku realizacji operacji taką wielkość osiągnie,
- ✓ suma wielkości ekonomicznej gospodarstw rolników tworzących grupę wynosi minimum 15 tys. euro.

Żadne z gospodarstw rolników tworzących grupę nie może mieć większej, niż wskazana powyżej, maksymalnej wielkości ekonomicznej lub wielkości powierzchni.

Zakres PROW 2014-2020

Preferowane będą operacje:

- ✓ Dotyczące budowy lub modernizacji budynków inwentarskich, lub magazynów paszowych,
- ✓ wpływające na zwiększenie uczestnictwa w rynku lub zróżnicowanie produkcji rolnej lub dotyczące produkcji ekologicznej,
- ✓ realizowane w gospodarstwach, w których produkcja jest objęta dobrowolnym ubezpieczeniem,
- ✓ wpływające na cele przekrojowe, w tym:
 - poprawę efektywności korzystania z zasobów wodnych w gospodarstwie,
 - poprawę efektywności wykorzystania energii w gospodarstwie,
 - zwiększenie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwie,
 - redukcję emisji gazów cieplarnianych i amoniaku z rolnictwa w gospodarstwie.

Przewiduje się możliwość wprowadzenia kryteriów wyboru preferujących wielkość gospodarstwa lub wielkość produkcji w gospodarstwie.

Zakres PROW 2014-2020

Kwoty i wielkość wsparcia

- ✓ do 60% kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku młodych rolników i inwestycji zbiorowych albo,
- ✓ do 50% kosztów kwalifikowalnych w przypadku pozostałych operacji,
- ✓ nie mniej niż 30% kosztów kwalifikowalnych.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne, w okresie realizacji PROW 2014–2020, nie może przekroczyć:

- ✓ **900 000 zł** – w przypadku operacji realizowanej w ramach celu – rozwój produkcji roślin,
- ✓ **500 000 zł** – w przypadku pozostałych celów,
- ✓ **200 000 zł** na inwestycje niezwiązane bezpośrednio z budową, modernizacją budynków inwentarskich lub adaptacją innych istniejących w gospodarstwie budynków na budynki inwentarskie, lub budową lub modernizacją magazynów paszowych w gospodarstwach, w których prowadzona jest produkcja zwierzęca.

Powyższe limity nie łączą się.

Minimalna wartość kosztów kwalifikowalnych 50 tys. zł.

Zakres PROW 2014-2020

Poddziałanie: Pomoc na inwestycje w przetwórstwo/marketing i rozwój produktów rolnych (Przetwórstwo i marketing produktów rolnych)

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę refundacji części kosztów kwalifikowalnych operacji.

Koszty kwalifikowalne

- ✓ koszty budowy, modernizacji lub przebudowy budynków produkcyjnych lub magazynowych i budowli stanowiących infrastrukturę zakładów przetwórstwa, niezbędną do wdrożenia inwestycji w zakresie zakupu maszyn i urządzeń lub infrastruktury służącej ochronie środowiska,
- ✓ koszty zakupu (wraz z instalacją) lub leasingu zakończonego przeniesieniem prawa własności:
 - maszyn lub urządzeń do przetwarzania, magazynowania lub przygotowania produktów do sprzedaży,
 - aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji lub magazynowania,
 - urządzeń służących poprawie ochrony środowiska,

Zakres PROW 2014-2020

Koszty kwalifikowalne (c.d.)

- ✓ koszty zakupu oprogramowania służącego zarządzaniu przedsiębiorstwem oraz sterowaniu procesem produkcji i magazynowania,
- ✓ koszty wdrożenia procedury certyfikowanych systemów zarządzania jakością,
- ✓ opłaty za patenty i licencje,
- ✓ koszty ogólne tj.: przygotowania dokumentacji technicznej projektu, przygotowania biznesplanu, nadzoru urbanistycznego, architektonicznego, budowlanego lub konserwatorskiego.

Zakres PROW 2014-2020

Beneficjenci:

Osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która:

- ✓ posiada zarejestrowaną działalność w zakresie przetwórstwa lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych,
- ✓ działa jako przedsiębiorca wykonujący działalność jako mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo.

Kwoty i wielkość wsparcia

Poziom pomocy wynosi maksymalnie 50% kosztów kwalifikowalnych.

Maksymalna wysokość pomocy przyznana w okresie realizacji Programu jednemu beneficjentowi wynosi **3 000 000 zł**, a w przypadków związków grup producentów rolnych lub zrzeszeń organizacji producentów, wynosi **15 000 000 zł**.

Minimalna wysokość pomocy przyznana na realizację jednej operacji wynosi 100 000 zł.

Zakres PROW 2014-2020

Kryteria wyboru będą uwzględniać operacje dotyczące:

- ✓ grup lub organizacji producentów oraz związków grup lub zrzeszeń organizacji producentów, spółdzielni,
- ✓ wnioskodawców zaopatrujących się w surowce do produkcji na podstawie długoterminowych umów, zawartych bezpośrednio z producentami rolnymi, na poziomie przekraczającym 50% całkowitej ilości nabywanych produktów rolnych,
- ✓ innowacyjności, ochrony środowiska, przeciwdziałania zmianom klimatu,
- ✓ wnioskodawców uczestniczących we wspólnotowych lub krajowych systemach jakości lub przetwarzających produkty rolne pochodzące bezpośrednio od producentów ekologicznych,
- ✓ realizacji inwestycji w gminach należących do powiatów o najwyższym poziomie bezrobocia w kraju,
- ✓ wybranych sektorów przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych.

Zakres PROW 2014-2020

Działanie: Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej

Poddziałanie: Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników – Premie dla młodych rolników

Beneficjenci:

Młody rolnik – osoba, która nie ukończyła 40 roku życia, posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe (wynikające z wykształcenia lub stażu pracy w rolnictwie) i po raz pierwszy rozpoczyna prowadzenie gospodarstwa rolnego jako kierujący gospodarstwem, czyli w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie prowadziła gospodarstwa rolnego jako kierujący.

Kierujący gospodarstwem rolnym prowadzi gospodarstwo osobiście (pracuje w tym gospodarstwie i podejmuje wszelkie decyzje dotyczące gospodarstwa), na własny rachunek i we własnym imieniu, ponosi koszty i czerpie korzyści w związku z jego prowadzeniem.

Zakres PROW 2014-2020

O prowadzeniu gospodarstwa rolnego jako kierujący gospodarstwem świadczą w szczególności:

- ✓ zgłoszenie zwierząt gospodarskich do rejestru,
- ✓ wystąpienie o płatności bezpośrednie,
- ✓ wystąpienie o pomoc finansową dla rolników w ramach programów UE lub pomocy krajowej,
- ✓ prowadzenie działu specjalnego produkcji rolnej.

Zakres PROW 2014-2020

Gospodarstwo młodego rolnika:

- ✓ ma powierzchnię użytków rolnych równą co najmniej średniej krajowej, a w przypadku gospodarstw położonych w województwie o średniej niższej niż krajowa – równą co najmniej średniej wojewódzkiej, oraz nie większą niż 300 ha;
- ✓ przynajmniej 70% minimalnej wielkości, o której mowa w punkcie powyżej (część podstawowa gospodarstwa), stanowi własność beneficjenta lub dzierżawę z zasobu własności rolnej Skarbu Państwa lub JST;
- ✓ ma wielkość ekonomiczną nie mniejszą niż 10 tys. euro i nie większą niż 100 tys. euro.

Czynności mające na celu obejście warunków kwalifikowalności, zostaną potraktowane jako stworzenie sztucznych warunków w celu uzyskania pomocy.

Zakres PROW 2014-2020

Koszty kwalifikowalne:

Nie określa się.

Premia ma być wydatkowana zgodnie z założeniami biznesplanu, w szczególności na:

- ✓ budowę lub modernizację budynków lub budowli służących prowadzeniu działalności rolniczej lub przygotowaniu do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie;
- ✓ zakup w tym również instalację, nowych maszyn, urządzeń, w tym sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem do prowadzenia działalności rolniczej lub przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie;
- ✓ zakładanie sadów lub plantacji wieloletnich krzewów owocowych, które efektywnie owocują co najmniej przez 5 lat;
- ✓ zakup, w tym również instalację, lub budowę elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej, oraz przygotowanie do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie;
- ✓ zakup gruntów rolnych;

Zakres PROW 2014-2020

Koszty kwalifikowalne (c.d.):

- ✓ zakup zwierząt hodowlanych (gospodarskich) w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, stanowiących stado podstawowe - związany z rozpoczęciem produkcji zwierzęcej w gospodarstwie lub postępem genetycznym w zakresie prowadzonej produkcji.

Nie przewiduje się wsparcia dotyczącego:

- chowu drobiu (nie dotyczy produkcji ekologicznej),
- plantacji roślin wieloletnich na cele energetyczne,
- niektórych działów specjalnych produkcji rolnej, w szczególności: hodowli zwierząt laboratoryjnych, hodowli ryb akwariowych, hodowli psów rasowych, hodowli kotów rasowych,

Kwota wsparcia

Premia w wysokości do 100 000 zł.

Zakres PROW 2014-2020

Biznesplan ubiegającego się o premię dla młodego rolnika zawiera w szczególności:

- ✓ cele, spójną koncepcję i etapy rozwoju gospodarstwa,
- ✓ informacje dotyczące zasobów gospodarstwa oraz struktury produkcji,
- ✓ opis i harmonogram planowanych działań, w tym inwestycji, w wyniku których nastąpi wzrost GVA,
- ✓ informacje nt. sposobu uzupełnienia wykształcenia (jeśli dotyczy) oraz planowanych szkoleń i korzystania z doradztwa,
- ✓ informacje nt. innych zamierzeń dotyczących rozwoju gospodarstwa.

Zakres PROW 2014-2020

Poddziałanie: Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich (Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej)

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę premii.

Pomoc wypłacana jest w dwóch ratach: pierwsza rata w wysokości 80% kwoty pomocy, druga rata w wysokości 20% kwoty pomocy. Wypłacenie drugiej raty uzależnione jest od prawidłowej realizacji biznesplanu.

Beneficjenci: Osoby fizyczne

Pomoc może być przyznana, jeżeli:

Pomoc może być przyznana, jeżeli wnioskodawca jest beneficjentem poddziałania „Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa” lub spełnia następujące warunki:

- ✓ wnioskodawca jest ubezpieczony na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik,

Zakres PROW 2014-2020

Pomoc może być przyznana, jeżeli (c.d.):

- ✓ gospodarstwo rolne, w którym pracuje wnioskodawca, ma wielkość ekonomiczną nie większą niż 15 tys. euro,
- ✓ za rok poprzedzający rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy przyznano płatność do gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, w którym pracuje wnioskodawca,
- ✓ gospodarstwo rolne, w którym pracuje wnioskodawca położone jest w miejscowości należącej do:
 - gminy wiejskiej lub
 - gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, lub
 - gminy miejskiej z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców,
- ✓ Wnioskodawca przedłoży biznesplan dotyczący planowanej działalności pozarolniczej.

Zakres PROW 2014-2020

Koszty kwalifikowalne:

Nie określa się.

Premia powinna być wydatkowana zgodnie z założeniami biznesplanu, w szczególności na:

- budowę lub modernizację obiektów budowlanych,
- zakup lub instalację nowych maszyn, urządzeń, w tym sprzętu komputerowego i oprogramowania,
- koszty ogólne.

Zakres PROW 2014-2020

Biznesplan powinien zakładać, że:

- ✓ jeżeli operacja jest związana z nieruchomością, to miejsce położenia tej nieruchomości znajduje się na obszarze zdefiniowanym powyżej,
- ✓ nastąpi utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu średniorocznym (również samozatrudnienie);
- ✓ cele oraz spójną koncepcję prowadzenia działalności pozarolniczej,
- ✓ etapy rozwoju podejmowanej działalności pozarolniczej,
- ✓ opis wyjściowej sytuacji ekonomicznej i finansowej wnioskodawcy,
- ✓ szczegółowy zakres informacji związanych z podejmowaną działalnością pozarolniczą, tj.: planowane inwestycje, udział w szkoleniach, korzystanie z usług doradczych lub inne przedsięwzięcia wymagane do rozwoju nowej działalności.

Zakres PROW 2014-2020

Zasady dotyczące ustanawiania kryteriów wyboru:

Przewiduje się preferencje w przyznawaniu pomocy na operacje:

- zakładające utworzenie miejsc pracy w przeliczeniu średniorocznym (nie dotyczy samozatrudnienia),
- realizowane przez osoby, które mają odpowiednie kwalifikacje z zakresu prowadzenia działalności pozarolniczej przewidzianej w biznesplanie.

Kwota wsparcia

Premia w wysokości do 100 000 zł, zgodnie z założeniami biznesplanu.

Zakres PROW 2014-2020

W ramach poddziałania „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” pomocy udziela się z tytułu podjęcia działalności pozarolniczej, w szczególności, w zakresie:

- ✓ sprzedaży hurtowej i detalicznej produktów nierolnych,
- ✓ rzemiosła lub rękodzielnictwa,
- ✓ turystyki wiejskiej,
- ✓ przetwórstwa i sprzedaży produktów nierolnych,
- ✓ świadczenia usług społecznych ogólnego interesu, w tym opieki nad dziećmi, nad starszymi, opieki zdrowotnej, opieki nad osobami niepełnosprawnymi,
- ✓ działalności informatycznej, komputerowej i elektronicznej, sprzedaży internetowej,
- ✓ działalności architektonicznej i inżynierskiej, rachunkowości, usług księgowych i audytorskich, usług technicznych, działalności weterynaryjnej.

Wsparciem nie może być objęta działalność polegająca na świadczeniu usług rolniczych.

Zakres PROW 2014-2020

Poddziałanie: Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw (Restrukturyzacja małych gospodarstw)

Pomoc jest przyznawana na restrukturyzację gospodarstwa w kierunku:

- produkcji żywnościowych lub nieżywnościowych produktów rolnych,
- przygotowania do sprzedaży i sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie,
- przetwórstwa produktów rolnych pochodzących głównie z gospodarstwa, przy czym produkt będący wynikiem przetwarzania powinien być również produktem rolnym.

Beneficjenci:

Rolnik będący osobą fizyczną ubezpieczoną na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik, prowadzącą wyłącznie działalność rolniczą.

Zakres PROW 2014-2020

Pomoc może być przyznana wnioskodawcy, który na etapie złożenia wniosku o przyznanie pomocy:

- prowadzi na terytorium RP działalność rolniczą w celach zarobkowych w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej,
- posiada gospodarstwo rolne o wielkości ekonomicznej mniejszej niż 6 tys. euro,
- przedłoży biznesplan dotyczący rozwoju gospodarstwa.

Koszty kwalifikowalne:

Nie określa się.

Premia powinna być wydatkowana zgodnie z założeniami biznesplanu.

Możliwy jest zakup gospodarskich zwierząt hodowlanych, do 30% premii można przeznaczyć na zakup gruntów.

Zakres PROW 2014-2020

Przewiduje się preferencje w przyznawaniu pomocy dla operacji:

- dotyczących ekologicznej produkcji rolniczej,
- dotyczących więcej niż jednego etapu produkcji (przygotowanie do sprzedaży, sprzedaż bezpośrednia lub przetwórstwo produktów rolnych pochodzących głównie z gospodarstwa);
- przewidujących działanie zespołowe rolników w celu dostarczania większych partii produktu;
- realizowane przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

Kwota wsparcia

Premia w wysokości 60 000 zł.

Pomoc wypłacana w dwóch ratach: pierwsza 80%, druga 20% kwoty pomocy. Wypłacenie drugiej raty uzależnione jest od prawidłowej realizacji biznesplanu.

Zakres PROW 2014-2020

Biznesplan ubiegającego się o pomoc na restrukturyzację małych gospodarstw zawiera w szczególności:

- ✓ cele, spójną koncepcję i etapy rozwoju gospodarstwa,
- ✓ opis wyjściowej i docelowej sytuacji gospodarstwa, w szczególności informacje dotyczące zasobów gospodarstwa oraz struktury produkcji,
- ✓ opis i harmonogram planowanych działań prowadzących do restrukturyzacji gospodarstwa, w tym inwestycji,
- ✓ początkową i docelową wielkość ekonomiczną gospodarstwa,
- ✓ informacje nt. planowanych szkoleń i korzystania z doradztwa,
- ✓ informacje nt. innych zamierzeń dotyczących rozwoju gospodarstwa.

Zakres PROW 2014-2020

Poddziałanie: Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę refundacji części kosztów kwalifikowalnych operacji.

Koszty kwalifikowalne

- ✓ koszty zakupu (wraz z instalacją) lub leasingu zakończonego przeniesieniem prawa własności nowych maszyn, urządzeń lub sprzętu komputerowego, do wartości rynkowej majątku.
- ✓ koszt zakupu ciągnika rolniczego może być kosztem kwalifikowanym w części nie przekraczającej 50% pozostałych kosztów kwalifikowanych.
- ✓ leasing zwrotny, dodatkowe koszty związane z umową leasingu, takie jak np. marża finansującego i ubezpieczenie oraz podatek VAT nie są kosztami kwalifikowalnymi.

Zakres PROW 2014-2020

Beneficjenci

- ✓ Osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej,

Kryteria wyboru będą uwzględniać operacje dotyczące:

- innowacyjności, ochrony środowiska, przeciwdziałania zmianom klimatu;
- realizacji inwestycji w gminach należących do powiatów o najwyższym poziomie bezrobocia w kraju.

Kwoty i wielkość wsparcia:

Maksymalnie 50% kosztów kwalifikowalnych.

Maksymalna wysokość pomocy przyznana w okresie realizacji Programu jednemu beneficjentowi wynosi 500 000 złotych (zgodnie z założeniami biznesplanu).

Zakres PROW 2014-2020

Pomoc może być przyznana, jeśli spełnione są następujące warunki:

- ✓ wnioskodawca prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usług rolniczych jako mikro- lub małe przedsiębiorstwo przez co najmniej dwa lata przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy;
- ✓ wnioskodawca przedłoży biznesplan dotyczący rozwoju działalności gospodarczej, zakładający prowadzenie rentownej działalności w zakresie usług dla rolnictwa;
- ✓ wnioskodawca deklaruje obowiązek dokumentowania świadczenia usług rolniczych, co związane jest z zabezpieczeniem przed ryzykiem tworzenia sztucznych warunków w celu uzyskania wsparcia, tj. zakupu maszyn rolniczych, które przede wszystkim będą używane we własnym gospodarstwie rolnika, a nie w celu prowadzenia działalności gospodarczej zapewniającej dochód.

Pomocy nie udziela się podmiotom, które skorzystały z pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”, objętego PROW 2007 - 2013.

Zakres PROW 2014-2020

Poddziałanie: Płatności dla rolników kwalifikujących się do wsparcia w ramach systemu dla małych gospodarstw (Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa)

Rodzaj wsparcia

Płatność jednorazowa.

Koszty kwalifikowalne

Nie dotyczy

Beneficjenci

Rolnik będący osobą fizyczną.

Zakres PROW 2014-2020

Pomoc może być przyznana rolnikowi, który w roku poprzedzającym złożenie wniosku o przyznanie pomocy kwalifikował się do uczestniczenia w systemie dla małych gospodarstw, i który trwale przekaze swoje gospodarstwo rolne innemu rolnikowi.

Gospodarstwo przejmujące grunty od beneficjenta musi posiadać lub osiągnąć, po przejęciu gruntów od beneficjenta, co najmniej wielkość odpowiadającą:

- ✓ średniej wielkości gospodarstwa w Polsce (10,48 ha) lub
- ✓ średniej wielkości gospodarstwa w danym województwie (pomorskie 19,00 ha), jeśli średnia powierzchnia gospodarstw w danym województwie jest większa niż średnia wielkość gospodarstwa w Polsce.

Zakres PROW 2014-2020

Kryteria wyboru uwzględniać będą:

- ✓ wielkość przekazywanego gospodarstwa (preferencja dla gospodarstw większych)
- ✓ wielkość gospodarstwa przejmującego grunty (preferencja dla gospodarstw mniejszych)
- ✓ preferencję dla przekazywania gruntów młodym rolnikom.

Kwoty i wielkość wsparcia

Roczna stawka pomocy odpowiada 120% rocznej płatności, do otrzymania której beneficjent kwalifikuje się w ramach systemu dla małych gospodarstw. Opisana wyżej stawka pomocy przysługuje za rok, w którym beneficjent trwale przekazuje swoje gospodarstwo, i lata następne, do roku 2020 włącznie. Pomoc wypłaca się jednorazowo.

Zakres PROW 2014-2020

Działanie: Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich

Operacje dotyczące zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych 2 000 000 zł

Budowa lub modernizacja dróg lokalnych 3 000 000 zł

**Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego 500 000 zł
/miejscowość**

Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne oraz kształtowanie przestrzeni publicznej 500 000 zł /miejscowość

Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów i usług 1 mln zł

Poziom pomocy finansowej z EFRROW wynosi maksymalnie 63,63% kosztów kwalifikowalnych projektu.

Wymagany krajowy wkład środków publicznych, w wysokości co najmniej 36,37% kosztów kwalifikowalnych projektu, pochodzi ze środków własnych beneficjenta.

Zakres PROW 2014-2020

Działanie: Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów

Poddziałanie: Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych

Pomoc na zalesienie i tworzenie terenów zalesionych jest udzielana do gruntów, dla których opracowany jest **plan zalesienia** przez Nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Wymogi określone w planie zalesienia dotyczą:

- ✓ wykonania zalesienia na gruntach rolnych lub innych niż rolne albo ewentualnego dodatkowego sadzenia drzew (dolesienia) na terenach zalesionych w wyniku sukcesji naturalnej (pokrytych samosiewem);
- ✓ utrzymania, pielęgnowania i ochrony przed zwierzyną, nowo - założonych upraw leśnych oraz terenów zalesionych w wyniku sukcesji naturalnej (również tych, na których nie są wymagane dolesienia);
- ✓ ewentualnej ochrony przeciwpożarowej zalesienia.

Zakres PROW 2014-2020

Rodzaj wsparcia

Pomoc jest przyznawana w formie ryczału:

- ✓ jednorazowo za wykonanie zalesienia gruntów rolnych lub innych niż rolne oraz dolesienia na terenach pokrytych samosiewem (o ile zgodnie z planem zalesienia zalecane jest dodatkowe sadzenie drzew), oraz ewentualną ochronę poprzez ogrodzenie bądź palikowanie tzw.

wsparcie na zalesienie;

- ✓ maksymalnie przez 5 lat na utrzymanie, pielęgnowanie i ewentualną ochronę przed zwierzyną poprzez stosowanie repelentów (o ile plan zalesienia nie przewiduje ogrodzenia albo palikowania), nowo-założonych upraw leśnych, jak również terenów zalesionych w wyniku sukcesji naturalnej (również tych, na których nie są wymagane dolesienia), tzw. **premia pielęgnacyjna;**
- ✓ maksymalnie przez 12 lat na pokrycie utraconych dochodów z działalności rolniczej, tzw. **premia zalesieniowa.**

Zakres PROW 2014-2020

Beneficjenci

- ✓ Rolnicy – właściciele gruntów rolnych oraz gruntów innych niż rolne, z wyłączeniem jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej reprezentujących Skarb Państwa w zakresie zarządzania mieniem stanowiącym własność Skarbu Państwa.
- ✓ JST będące właścicielami gruntów rolnych oraz gruntów innych niż rolne – w zakresie kosztów założenia.

Pomoc może być przyznana, jeżeli:

- ✓ minimalna powierzchnia gruntu objętego pomocą wynosi co najmniej 0,1 ha;
- ✓ pomocą objęte są grunty:
 - stanowiące grunty orne lub sady
 - inne niż rolne - wykazane w ewidencji gruntów, jako użytki rolne lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych niewykorzystywane do produkcji rolniczej.

Zakres PROW 2014-2020

Kwoty i wielkość wsparcia

Lp.	Formy pomocy	Jedn.	Grupy gatunków	
			Iglaste	Liściaste
1	Wsparcie na zalesienie			
A	Zalesianie w warunkach korzystnych	zł/ha	6 553	7 152
B	Zalesianie na gruntach o nachyleniu powyżej 12°		7 146	7 624
C	Zalesianie na gruntach erozyjnych			
D	Zalesianie na gruntach erozyjnych o nachyleniu powyżej 12°			
E	Zalesianie sadzonkami z zakrytym systemem korzeniowym i mikoryzowanymi w warunkach korzystnych		5 012	5 470
			5 711	6 098
F	Zalesianie sadzonkami z zakrytym systemem korzeniowym i mikoryzowanymi na gruntach o nachyleniu powyżej 12°		6 934	4 984
		7 385	5 366	
G	Zabezpieczanie przed zwierzyną - grodzenie 2-metrową siatką metalową	zł/mb	8,82	
H	Zabezpieczenie 3 palikami	zł/ha	1 132	
2	Premia pielęgnacyjna			
A	Na gruntach w warunkach korzystnych	zł/ha	1 075	
B	Na gruntach o nachyleniu powyżej 12°		1 237	
C	Na gruntach erozyjnych		1 358	
D	Na gruntach erozyjnych o nachyleniu powyżej 12°		1 628	
E	Na gruntach innych niż rolne z wykorzystaniem sukcesji naturalnej		794	
F	Na gruntach innych niż rolne o nachyleniu powyżej 12° z wykorzystaniem sukcesji naturalnej		968	
G	Zabezpieczenie repelentami		424	
3	Premia zalesieniowa			
A	Premia zalesieniowa	zł/ha	1 215	

Zakres PROW 2014-2020

Działanie: Współpraca

- 1. Wsparcie na rzecz rozwoju nowych produktów, praktyk, procesów i technologii w sektorze rolno-spożywczym poprzez współpracę w ramach grup operacyjnych na rzecz innowacji (EPI).**

Wsparcie dotyczy w szczególności :

- a) tworzenia i funkcjonowania grup operacyjnych na rzecz innowacji (EPI),
- b) rozwoju nowych produktów, praktyk, procesów i technologii w sektorach rolnym, spożywczym i leśnym,
- c) projektów pilotażowych dotyczących wdrożenia do praktyki rozwiązań uzyskanych w wyniku realizacji operacji z zakresu wskazanego w pkt. b).

Zakres PROW 2014-2020

Beneficjenci:

Grupy operacyjne na rzecz innowacji zrzeszające podmioty współpracujące w rolnictwie i łańcuchu żywnościowym lub leśnictwie, w tym organizacje międzybranżowe, przyczyniające się do osiągnięcia celów i priorytetów polityki rozwoju obszarów wiejskich poprzez opracowywanie i wdrażanie praktycznych rozwiązań zidentyfikowanych problemów.

Kwoty i wielkość wsparcia:

Do 100% kwoty wydatków kwalifikowalnych.

Całkowita maksymalna wartość wsparcia operacji związanej z badaniami i inwestycjami, prowadzonej przez grupę operacyjną EPI – 10 000 000 zł.

Wsparcie operacji związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem grup operacyjnych EPI oraz realizacji operacji przez grupę operacyjną EPI udzielane jest w okresie maksymalnie 3 lat.

Zakres PROW 2014-2020

Koszty kwalifikowane

- ✓ koszty badań stosowanych i prac rozwojowych bezpośrednio związanych z opracowaniem lub wdrożeniem nowych rozwiązań w ramach operacji,
- ✓ koszty ogólne operacji, w tym:
 - koszty funkcjonowania grupy operacyjnej,
 - koszty opracowania planu operacyjnego grupy operacyjnej, planu biznesowego operacji, analiz wykonalności i innych dokumentów związanych z przygotowaniem operacji (w tym – planów urządzania lasów)
 - aktywizacji danego obszaru w celu osiągnięcia wykonalności zbiorowego projektu terytorialnego (działania informacyjne, pozyskiwanie partnerów projektu),
 - upowszechnienia wyników realizacji operacji,
- ✓ koszty bezpośrednie operacji związane z realizacją planu biznesowego opartego na planie operacyjnym, w tym testowania.

Zakres PROW 2014-2020

Przedmiot operacji

Przedmiotem operacji realizowanych przez grupę operacyjną na rzecz innowacji mogą być:

Produkty oraz praktyki, procesy i technologie związane z produkcją lub przetwarzaniem produktów wymienionych w Załączniku nr 1 do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej .

W przypadku praktyk, procesów i technologii związanych przetwarzaniem tych produktów operacja kończy się przetworzeniem na produkt wymieniony w Załączniku nr 1.

Zakres PROW 2014-2020

Działanie: LEADER

1. Wsparcie przygotowawcze
2. Realizacja operacji w ramach lokalnych strategii rozwoju
3. Wdrażanie projektów współpracy
4. Poddziałanie: Koszty bieżące
5. Aktywizacja

Zakres PROW 2014-2020

Poddziałanie Realizacja operacji w ramach lokalnych strategii rozwoju

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę refundacji.

W przypadku operacji o charakterze szkoleniowym dopuszcza się stosowanie kosztów uproszczonych w formie płatności ryczałtowych lub finansowania ryczałtowego.

Koszty kwalifikowalne

- ✓ zakup dóbr i usług;
- ✓ roboty budowlane;
- ✓ organizację i przeprowadzenie spotkania, szkolenia, wydarzenia promocyjnego itp.;
- ✓ najem, dzierżawę lub zakup oprogramowania, sprzętu, narzędzi, urządzeń lub maszyn, materiałów lub przedmiotów;

Zakres PROW 2014-2020

Poddziałanie Realizacja operacji w ramach lokalnych strategii rozwoju

Koszty kwalifikowalne (c.d.)

- ✓ zakup specjalistycznych środków transportu przy czym koszt nie może przekroczyć 30% kosztów kwalifikowalnych operacji, pomniejszonych o koszty ogólne;
- ✓ zatrudnienie osób zaangażowanych w realizację operacji tylko w przypadku operacji o charakterze szkoleniowym, funkcjonowania nowoutworzonych sieci oraz inkubatorów przetwórstwa lokalnego;
- ✓ inne koszty związane z realizacją operacji.

Nie ma możliwości wsparcia zakupu używanych maszyn, urządzeń, sprzętu lub innego wyposażenia objętego operacją, za wyjątkiem operacji dotyczących zachowania dziedzictwa.

Koszty ogólne stanowiące nie więcej niż 10% kosztów kwalifikowalnych operacji związane z przygotowaniem operacji.

Zakres PROW 2014-2020

Poddziałanie Realizacja operacji w ramach lokalnych strategii rozwoju

Beneficjenci

- ✓ Osoby fizyczne.
- ✓ Osoby prawne, w tym m.in. kółka rolnicze, JST z wyłączeniem województw, ich związki bądź ich jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, spółdzielnie, kościoły, związki wyznaniowe.
- ✓ Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną.

Pomoc może być przyznana przedsiębiorcy, który wykonuje działalność jako mikro-, małe lub średnie przedsiębiorstwo.

W przypadku wsparcia w zakresie rozwijania działalności gospodarczej, uzyskanie pomocy powyżej 25 000 zł wymaga utworzenia co najmniej jednego miejsca pracy. Warunek ten weryfikowany jest w odniesieniu do beneficjenta operacji (lub realizatora mikroprojektu) biorąc pod uwagę łączną kwotę udzielonego wsparcia. W przypadku zakładania działalności gospodarczej zawsze wymagane jest utworzenie przynajmniej 1 miejsca

Zakres PROW 2014-2020

Poddziałanie Realizacja operacji w ramach lokalnych strategii rozwoju

LGD może być beneficjentem jedynie w przypadku:

- ✓ „operacji własnych LGD”;
- ✓ „operacji parasolowych” tj. operacji, gdzie beneficjentem ubiegającym się o wsparcie przed podmiotem wdrażającym jest LGD, i to LGD jest wskazywana w systemie jako beneficjent; operacja taka składa się z szeregu „mikroprojektów”, których realizatorami są różnorodne podmioty działające na obszarze objętym LSR; wszystkie „mikroprojekty” wchodzące w skład „operacji parasolowej”, są projektami komplementarnymi i łącznie przyczyniają się do realizacji, założonych dla danej „operacji parasolowej”, celów i wskaźników.

W przypadku operacji parasolowych odbiorcami realizującymi mikroprojekt mogą być również sformalizowane grupy nieposiadające osobowości prawnej (np. koła gospodyń wiejskich).

Zakres PROW 2014-2020

Realizacja operacji w ramach lokalnych strategii rozwoju c.d.

Wsparcie rozwijania działalności gospodarczej - uzyskanie pomocy powyżej 25 000 zł wymaga utworzenia co najmniej jednego miejsca pracy.

Warunek ten dotyczy beneficjenta operacji (lub realizatora mikroprojektu) biorąc pod uwagę łączną kwotę udzielonego wsparcia.

Wsparcie zakładania działalności gospodarczej - zawsze wymagane jest utworzenie przynajmniej 1 miejsca pracy (w tym samozatrudnienie).

Premiowane przez LGD będą operacje spełniające w szczególności jedno lub kilka wymienionych kryteriów:

- ✓ innowacyjne;
- ✓ przewidujące rozwiązania sprzyjających ochronie środowiska;
- ✓ generujące nowe miejsca pracy;
- ✓ realizowane przez podmioty zakładające działalność, której podstawę będą stanowiły lokalne produkty rolne – wytwarzane na obszarze objętym LSR;
- ✓ zaspokajające potrzeby grup defaworyzowanych, określonych w LSR.

Zakres PROW 2014-2020

Realizacja operacji w ramach lokalnych strategii rozwoju c.d.

Kwoty i wielkość wsparcia:

Maksymalna kwota pomocy dla danego rodzaju operacji będzie ustalona przez LGD, przy czym:

- ✓ operacje w zakresie infrastruktury technicznej max. 2 mln zł na beneficjenta;
- ✓ operacje w zakresie innym niż infrastruktura techniczna, realizowane przez jednostki sektora finansów publicznych max. 500 000 zł na miejscowość;
- ✓ tworzenie inkubatorów przetwórstwa lokalnego wynosi max. 500 000 zł na beneficjenta;
- ✓ pomoc dla beneficjentów różnych operacji, innych niż jednostki sektora finansów publicznych max. 300 000 zł (sumują się kwoty wsparcia w ramach różnych operacji);
- ✓ pomoc dla odbiorców realizujących „mikroprojekt” w ramach operacji parasolowej będącego sformalizowaną grupą nieposiadającą osobowości prawnej max. 100 000 zł;

Zakres PROW 2014-2020

Realizacja operacji w ramach lokalnych strategii rozwoju c.d.

Kwoty i wielkość wsparcia:

- ✓ operacje parasolowe - całkowita wartość „mikroprojektu” max. 50 000 zł, a całkowita wartość operacji parasolowej – 400 000 zł; realizacja operacji w partnerstwie - limit pomocy każdego z partnerów jest pomniejszany proporcjonalnie;
- ✓ mikroprojekty realizowane poza operacją parasolową - całkowita wartość operacji większa niż 50 000 zł;
- ✓ mikroprojekty realizowane przez jednostki sektora finansów publicznych samodzielnie - wartość nie większa niż 20% danej operacji parasolowej – wyjątek: sformalizowana grupa nieposiadająca osobowości prawnej realizuje mikroprojekt we współpracy z jednostką sektora finansów publicznych, która ubiegała się o wsparcie na rzecz tej grupy.

Intensywność pomocy wynosi od 50% do 100%.

W przypadku działalności gospodarczej nie więcej niż 50%

Zakres PROW 2014-2020

Działanie rolnośrodowiskowo-klimatyczne

1. Rolnictwo zrównoważone.
2. Ochrona gleb i wód.
3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych.
4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000.
5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000.
6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie.
7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie.

Zakres PROW 2014-2020

Działanie Rolnictwo Ekologiczne

Pakiety:

1. Uprawy rolnicze w okresie konwersji - 998 zł/ha.
2. Uprawy warzywne w okresie konwersji - 1557 zł/ha.
3. Uprawy zielarskie w okresie konwersji - 1325 zł/ha.
4. Uprawy sadownicze w okresie konwersji - 1882 zł/ha (podstawowe),
790 zł/ha (ekstensywne).
5. Uprawy paszowe na gruntach ornych w okresie konwersji - 830 zł/ha.
6. Trwałe użytki zielone w okresie konwersji. - 428 zł/ha.
7. Uprawy rolnicze w okresie konwersji - 834 zł/ha.
8. Uprawy warzywne w okresie konwersji - 1310 zł/ha.
9. Uprawy zielarskie w okresie konwersji - 1325 zł/ha.
10. Uprawy sadownicze w okresie konwersji - 1501 zł/ha (podstawowe),
660 zł/ha (ekstensywne).
11. Uprawy paszowe na gruntach ornych w okresie konwersji - 617 zł/ha.
12. Trwałe użytki zielone w okresie konwersji - 428 zł/ha.

Zakres PROW 2014-2020

Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami

Rodzaj wsparcia

Płatność ryczałtowa, jednoroczna, do hektara użytków rolnych położonych na obszarach ONW.

Beneficjenci

Rolnik aktywny zawodowo, który użytkuje grunty rolne położone na obszarach ONW oraz:

- ✓ jest posiadaczem gospodarstwa rolnego położonego w granicach RP i prowadzi działalność rolniczą na obszarach ONW;
- ✓ działki rolne, których dotyczy pomoc, są użytkowane jako użytki rolne;
- ✓ powierzchnia użytków rolnych należących do danego gospodarstwa rolnego, położonych w granicach ONW i wykorzystywanych do produkcji rolniczej, wynosi co najmniej 1 ha.

Zakres PROW 2014-2020

Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami

Stawki płatności dla poszczególnych typów ONW

Typ ONW		Dopłata zł/ha/rok
Górskie		450
Nizinne	Strefa nizinna I	179
	Strefa nizinna II	264
Specyficzne		264

Płatność jest przyznawana w zależności od powierzchni obszarów ONW w gospodarstwie:

- 1) do 50 ha – 100% płatności;
- 2) 50,01 – 100 ha – 50% płatności;
- 3) 100,01 – 150 ha – 25 % płatności.

POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
w GDAŃSKU

JEDNOSTKA SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

DZIEKUJE ZA UWAGE